

MÚTNY MLOK

Zlostný rev, ktorý nasleduje po slovách Kapučňového, zaburáca mocnejšie ako hrom. Rybári dupú a zaháňajú sa pästami do vzduchu a ja sedím na balkóne, vedomý si toho, že všetok ich hnev je namierený proti mne. Zrazu mám pocit, že mi odumreli vnútornosti. Pocítim šteklenie vo vlasoch – signál, že iskrička sa prebúdzá. Vrhnem na Violetu ten najzúfalejší zo svojich zúfalých pohľadov v nádeji, že aj ona už usúdila, že sme počuli viac než dosť.

Hoci sa tvári zdesene, nevstáva. Hnev pod nami odznieva a ja pochopím, že Violeta je rozhodnutá vyčkať, čo bude ďalej. „Ako to viete?“ dožaduje sa odpovede Berenika Výbojná

a pre istotu urobí krok vzad. „Ako viete, že chlapec fľašu otvoril a vzal z nej svetlo?“

Kapučňový, ktorý ešte vždy stojí pred kozubom, zdvihne ruku v rukavici, obráti ju dlaňou nahor a namieri ju na Bereniku. Tá urobí ďalší krok vzad.

„Mám svojich špehov,“ odvetí.

Zrazu sa mu v ovisnutom rukáve čosi pohne. Chvíľu sa zdá, že sa z neho opäť vysunie chápadlo, no vzápätí priškrtené zhlíkne.

Z rukáva vylezie krab s mušľou.

Vychádza celkom pomaličky, akoby skúmal terén, najskôr opatrne vystrčí jednu mosadznú nohu, potom druhú a napokon sa vyštverá na mužovu dlaň. Jeho krásne sfarbená lastúra a dômyselne vypracované kovové končatiny pôsobia na tomto pochmúrnom mieste a v tejto desivej spoločnosti ľudí ako päst na oko.

„To je tvoj špión?“ opýta sa užasnutá Berenika.

„Môj špión a otrok zároveň,“ vyhlási Kapučňový a spustí ruku. Krab pustovník spadne. Vo vzduchu sa prekoprcne a s hlasitým kliknutím vysunie kovové meče, aby stlmil dopad. Lastúra opäť nadobudne stratenú rovnováhu a hrozivo napriami kovové meče na rybára, ktorý mu stojí v ceste, spôsobom, ktorý dobre poznám. Podvedome si pošúcham jazvu na chrbte ruky.

„Je opravený!“ precedím pomedzi zuby a spomeniem si, ako som na stole nechal pokazený mečík s náhradnou matkou. „Nieкто bol u mňa v pivnici!“

„Môj mechanický špión odhalil dnes ráno zločin,“ oznámi Kapučňový všetkým v miestnosti. „V štopli je malá roztopená dierka. Gargantické svetlo ušlo.“

Nasledujú pobúrené výkriky rybárov.

Kapučňový sa skloní a pokynie mušli, aby k nemu podišla –

vyzerá to, akoby lákal psa na sladkú odmenu. Krab pustovník sa k nemu síce otočí, no zostane stáť.

Okraje kapucne sa zvlina, ozve sa výhražné syknutie a mušľa sa s kovovým klepotom neochotne sunie vpred.

„Stalo sa to preto, lebo môj mechanický otrok včera v noci nespľnil rozkaz a fľašu mi nepriniesol,“ zahundre Kapučňový, keď mušľa zastane pri nohách svojho pána. „A ja zlyhania neodpúšťam.“

Kapučňový do mušle kopne.

Kopne do nej surovo a z celej sily, aby ju potrestal.

Lastúra preletí miestnosťou a zmizne nám z dohľadu. Keď dopadne na zem, ozve sa plesknutie a následne zborový povzdych. Nieкто odkopne lastúru naspäť, pretože ju zazrieme opäť svišťať vzduchom, a krátko nato dopadne doprostred krčmy. Pomaly sa pozviecha a postaví sa na mechanické nožičky, no vtedy k nej pristúpi ďalší rybár a znova do nej kopne.

„Ty mrcha!“

A po ňom ďalší.

„Ty sprostý pavúk!“

Naťahovací krab poletuje tam a späť. Do zlomyselnej hry sa postupne zapájajú ďalší a ďalší rybári, nadávajú mu a kopú doňho hlava-nehlava. Je mi hrozne, keď si pomyslím, že ja som ho tiež raz kopol.

Bezbranný krab pustovník, neschopný čeliť presile rybárov, stiahne všetky údy do ulity. Keď jeden z útočníkov pošle ukážkovým kopom kraba ku kozubu, Kapučňový ho vo vzduchu chytí, za čo si vyslúži nadšené ovácie rybárov. Nešetrne si vopchá lastúru do vrecka kabáta a konečne si sadne.

„Ešte dobre, že má Herbert Citrón to svetielko u seba,“ prehovorí Berenika Výbojná, „nebude problém mu ho vziať.

Ale...“ – obráti sa opäť na Kapučňového – „naozaj si myslíte, že dokáže prilákať Gargantisa?“

„Stále mi neveríte,“ zašomre Kapučňový. „Aj svätý Nečas predsa nalákal toho netvora na Gargantické svetlo, či nie?“

„Áno!“ vykriknú zborovo rybári.

„Potom ho ukryl do zázračnej fľaše, aby ho jeho oddaní stúpenci mohli použiť, ak sa Gargantis opäť raz vráti!“

„Viete to určite?“ osmelí sa opýtať Berenika, lebo v tejto veci nie sú rybári celkom zajedno.

Kapučňový si znechutene odplúje.

„Máte šťastie, že som prišiel, aby som vám vysvetlil vašu vlastnú históriu. Už ste zabudli, prečo bol svätý Nečas vyhlásený za hrdinu? Za záchrancu mesta? Zabudli ste, čím sa preslávil? Nechcete byť rovnako slávni ako on?“

„Chceme!“ zahučia rybári oveľa hlasnejšie ako doteraz.

„Ak je problém v peniazoch...“ dodá Kapučňový, odpojí kovovú úchytku na veku puzdra a to sa roztvorí. Keď sa v jeho vnútri zaligoce zlato, v krčme zavládne hrobové ticho. Z puzdra sa na stôl sypú trblietavé zlaté tehličky.

„Určite to *bude* drahá záležitosť,“ povie po chvíli Berenika, ktorá – tak ako všetci ostatní – nedokáže odtrhnúť pohľad od zlata. „Nuž... malá kompenzácia by bola viac než žiadúca.“

„A tiež pri nej človek veľmi vysmädne!“ zvolá jeden z rybárov a miestnosťou sa rozľahne nervózny smiech.

„Krčmár!“ Kapučňový tresne päťou do stola. „Pivo pre všetkých! Títo odvážni chlapi chytia dnes najväčšiu rybu vo svojom živote!“

Muži prepuknú v jasot a napätie vystrieda radostná atmosféra. Chlapi si objednávajú krígle Mútneho mloka, jeden odkiaľsi vytiahne ťahaciu harmoniku. Zaznie melódia a rybári začnú

zborovo spievať pieseň – pieseň takú slanú, pikantnú a šťavnatú, že Violeta len neveriacky vyvalí oči a ja očerviením ako paprika.

„Berenika, je tvoja loď pripravená vyplávať?“ opýta sa Kapučňový, keď spev trochu utíchne.

„Hej,“ vyhlási rybárka. „Môj *Budzogáň* je pripravený a staré harpúnové delo je namontované, tak ako sme sa dohodli. V našich končinách sme už dávno nemali príležitosť loviť niečo také obrovské, ako je veľryba. Delo je odistené a strelivo, čo ste nám dodali, dokonale pasuje na harpúny – to rybisko dostaneme bez ohľadu na to, aké je veľké.“

„To dúfam,“ povie Kapučňový. „Na dne mora je mi totiž nanič. Chcem tú rybu vidieť tu v prístave, mŕtvu.“

„Nech sa udeje čokoľvek, naše mesto zachrátime...“ dodá Berenika, no nedopovie, lebo Kapučňový opäť tresne pästou do stola.

„Chcem vidieť jej mŕtvolu!“ zahrmlí. „To je náš cieľ, tak sa ho držte! Každý – alebo každá –, kto zlyhá, pocíti môj hnev.“

Berenika sa stiahne.

„Ale tomu – alebo tej –, čo mi prinesie Gargantisovo telo, naplním vrecká zlatom.“

„Svoju úlohu splníme!“ vyhlási rybárka. „Je tak, chlapi? Už nám chýba iba návnada.“

„Presne tak,“ prisvedčí Kapučňový. „Gargantické svetlo. Ktoré má u seba Citrón.“

„No už čoskoro mať nebude!“ ozve sa výkrik.

Chlapi to zborovo odsúhlasia, zrazia krígle dokopy a tešia sa, že v ohrození je konečne niekto iný. „Toho malého kyslého haringa ulovíme ako prvého! A ak bude treba, tak lapíme do siete aj tú otravnú krpatú knihomolku. Nám neunikne nič!“

„*Lepších rybárov ako tých v Záhade niet, aj keby si stokrát obišiel celý svet!*“ zanôti námorník a hrá pritom na harmonike. Ďalší verš už spievajú všetci spolu. „*Lovia v mori nocou, lovia v mori dňom, pokým nevylovia všetky ryby v ňom!*“

„Hlúposť!“ zvolá Violeta chrapľavým hlasom vyslúžilého námorníka. Mne padne sánka a v duchu zapištím *čože!?*, no Violeta ešte neskončila. Nakloní sa ponad zábradlie, kapučňa kabáta jej zakrýva tvár, a zakričí do zadymeného priestoru pod nami.

„A čo zaspievať si túto: *Ak budeš more v úcte mať, rod tvoj nebude hladovať, ber z neho vždy iba málo, aby aj iným zostalo.*“

Po týchto slovách sa ozve zmätené mručanie a zopár rybárov súhlasne zahundre: „Hej, to je pravda“ alebo „To vravieval môj starý otec“. Ja im však nevenujem veľkú pozornosť. Robím, čo môžem, aby som sa scvrkol, a zúfalo si želám byť hneď teraz vo svojej hotelovej pivničke. *Čo to Violeta stvára?!*

„Pch!“ zakričí Berenika Výbojná smerom k nám. „To stále platí, no Záhada nad Morom je v nebezpečnosti. Navyše mnohí z nás to zlato potrebujú.“

Ozve sa súhlasné hundranie, ale Violeta ho opäť prekričí chrapľavým mužským hlasom.

„*Pri severáku ladovom! Pri Nečasovej brade! Vymeniť lásku k moru za zlato sa rovná zrade!*“

Po týchto slovách rybári zrozpačitejú ešte väčšmi a v priestore pod nami zavládne neistota.

„Violeta!“ zasyčím. „Čo robíš?!“

Vtedy si spomeniem, že čítala akúsi knižku o ľudových príslaviach a porekadlách v Záhade nad Morom.

Dobre, beriem. Som za, aby sa človek vzdelával. Namojdušu. Čerpať vedomosti z kníh je super. Ale chváliť sa nimi vo chvíli,